

НОВИНИ

Центри післядипломної освіти та бізнес-освіти: здобутки, проблеми, перспективи

Останнім часом відбулися позитивні зміни в розвитку Центру післядипломної освіти і Центру бізнес-освіти Запорізького національного університету. Помітно зростає їхня популярність серед потенційних слухачів. Зокрема, це пов'язано з тим, що колектив Центрів створює всі умови для надання якісних теоретичних і практичних знань з актуальних напрямів навчання усім охочим. До того ж, його співробітники не збираються зупинитися на досягнутому і шукають нові підходи до розвитку цього підрозділу.

Так, серед основних завдань, які Центр післядипломної освіти ставив перед собою на 2010-2011 роки, – оптимізація набору слухачів. На основі аналізу попиту на передпідготовку були змінені ліцензійні обсяги за спеціальностями, з метою поліпшення наповнюваності груп. У свою чергу, це призвело до позитивних змін показників «видатки-прибуток».

Діяльність цього структурного підрозділу ЗНУ орієнтована, у першу чергу, на пошук інноваційних моделей та форм навчання, які будуть найбільш зручними і якісними для теперішніх і майбутніх слухачів.

Цього навчального року Центр бізнес-освіти також значно розширив спектр своїх послуг. Зараз на його потенційних слухачів чекає проведення короткострокових курсів з підвищення кваліфікації за акредитованими спеціальностями університету; а також – проведення семінарів, тренінгів

Координатор роботи Центрів Геннадій Васильчук, заступник голови Запорізької облдержадміністрації Микола Ярошук і в.о. ректора ЗНУ Олександр Бондар під час другого випуску гідів-перекладачів у Центрі бізнес-освіти

та майстер-класів. Також відбулося відкриття нових напрямів підготовки, а саме: «соціальна педагогіка», «розширення бізнесу» спільно з Інститутом підприємництва CISCO, «міжнародні стандарти фінансової звітності» й «об'єднання співвласників багатоквартирних будинків».

За роки свого існування Центр налагодив співпрацю з багатьма установами міста Запоріжжя з питань підвищення кваліфікації. Значно зросла і кількість слухачів, які навчаються в Центрі, порівняно з минулими роками.

На жаль є й деякі перешкоди, які виникають на шляху розвитку Центру бізнес-освіти. Це – жорсткі межі у формуванні суми оплати для слухачів (неможливість

гнучкої фінансової політики) та невеликі матеріально-технічні труднощі.

Серед завдань, які його співробітники ставлять перед собою на майбутнє, найголовніші такі: розробка та втілення в життя програм із підвищення кваліфікації разом з Управліннями СБУ та МВС України в Запорізькій області; розробка і започаткування нових програм із підвищення кваліфікації та просування вже існуючих, проведення безкоштовних тренінгів для студентів та викладачів нашого університету з Обласним фондом підтримки підприємництва.

Керівник Центру післядипломної освіти
Ірина ЛЬВОВА

УНІВЕРСИТЕТ ТАЛАНТІВ

Колектив ЗНУ вітає наших переможців V конкурсної добору стипендіальної програми «Завтра. UA» Фонду Віктора Пінчука! Ними стали:

■ студентка 3 курсу факультету СПП Уляна Д'яченко (тема роботи: «Особливості міжособистісних стосунків в багатодітній сім'ї, що виховує дитину з ЗПР»);

■ студент 3 курсу факультету іноземної філології Богдан Корнелюк (Тема роботи: «Алюзивність як смислороджуючий чинник поезії Р. Кіплінга та особливості її відтворення»);

■ студентка 4 курсу філологічного факультету Ксенія Шевякова (Тема конкурсної роботи: «Система квадрата «природа – релігія – філософія – мистецтво» як основа етносуспільного буття українців у повісті Євгенії Кононенко «Ностальгія»).

Традиційний форум стипендіатів відбудеться 21-24 травня в Києві. Де-

тальнішу інформацію про загальний рейтинг учасників конкурсу можна отримати в голови НТСА ЗНУ Світлани Сириці (IV навчальний корпус, 314 каб, тел.: 289-41-07).

Уже визначено імена переможців XI конкурсу студентських наукових робіт на здобуття премії ім. Ковальських у галузі українознавства

До їх числа увійшла і студентка Запорізького національного університету.

Студентку 3 курсу філологічного факультету Ольгу Федько відзначено Дипломом з філології та заохочувальною премією. Тема її наукового дослідження: «Хронотоп як засіб посилення психологізму в українських історичних романах ХХ ст.»

Вітаємо Ольгу та її наукового керівника – старшого викладача кафедри української літератури Оксану Січкарь!

Нагадаємо, що у 2009 році в цьому конкурсі перемогу виборола Ана-

Під час нагородження переможців конкурсу ім. Ковальських

тасія Курносик. А в 2010 році до переліку переможців увійшла Анастасія Єжова. Науковий керівник обох студенток – доцент кафедри української літератури Любов Костецька.

10 травня відбулось чергове засідання Ради молодих учених ЗНУ, на якому обрали заступника голови та секретаря цього товариства.

Заступником голови університетського РМУ стала голова Ради молодих учених факультету соціології та управління Таїсія Ратушна, а секретарем – голова Ради молодих учених філологічного факультету – Іван Мацегора.

■ У ЗНУ відбувся форум «Політика міжнародного права». Організаторами заходу виступили Наукові товариства студентів та аспірантів юридичного факультету і факультету соціології та управління. Перед присутніми виступили доцент Олександр Ганзенко, голова НТСА юридичного факультету Віталій Харьков, студенти Ія Зозуль, Кирило Латишев, Дар'я Ніколаєнко, Олександр Коломоєць, Михайло Хмарський та інші. Голова Запорізького осередку Союзу юристів України Валерій Біленко висловив сподівання, що надалі такі студентські форуми стануть регулярними, а потім вийдуть на міжвишівській, а далі – і на міжобласний рівень.

■ Представники ЗНУ зустрілися із старшокласниками Кам'янсько-Дніпровського району. Захід пройшов за ініціативи Запорізького національного університету та Кам'янсько-Дніпровського районного відділу освіти. Ведучою заходу виступила відповідальний секретар приймальної комісії Ірина Бакаленко. Також із абітурієнтами поспілкувалися декан фізичного факультету Анатолій Добрун, заступник декана з профорієнтаційної роботи факультету менеджменту Андрій Кургузов, заступник декана з профорієнтаційної роботи біологічного факультету Валерій Горбань, а також – викладач юридичного факультету Цюрік Мазманян, представник економічного факультету Андрій Линенко і викладач факультету соціальної педагогіки та психології Наталія Мосол. А про переваги студентського життя школярі дізналися безпосередньо від студентів ФІФ.

12 квітня на економічному факультеті відбулося засідання секції «Економічні науки». Захід проходив у рамках IV Всеуніверситетської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Молода наука – 2011». Довгоочікуваним нововведенням у роботу секції цього року став телеміст із Національним дослідним технологічним університетом «МІСіС» Інститутом економіки й управління промисловими підприємствами. Так, за допомогою відеозв'язку учасники заходу змогли взяти участь в обговоренні актуальних проблем сучасного розвитку економіки України та Росії. Також під час телемосту російські студенти висловили зацікавленість у подальшій співпраці та спільному вирішенні питань щодо розробки та впровадження інноваційних ідей у сферу практичного застосування.

5 травня вперше за історію юридичного факультету відбулось засідання спеціалізованої вченої ради К 17. 051. 07 Запорізького національного університету. Під час засідання спеціалізованої вченої ради її члени заслухали виступи двох здобувачів наукового ступеня кандидата юридичних наук. Ними стали Олег Пєфтієв («Адміністративно-правові засади функціонування автомобільного транспорту») та Олена Костенко («Тлумачення актів адміністративного законодавства»). Перша дисертація виконана в Донецькому юридичному інституті Луганського державного університету внутрішніх справ Е.О. Дідоренка Міністерства внутрішніх справ України. Друга – у нашому виші, її науковим керівником є доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету Тетяна Коломоєць.

Третій рік поспіль на факультеті іноземної філології ЗНУ існує традиція постановки театралізованих мініатюр за творами зарубіжних класиків. Така нетрадиційна форма роботи дає не тільки змогу засвоїти вивчене, скласти заліки, а й є цікавою як для студентів, так і для викладачів. Цього року студенти 3 курсу спеціальності «Англійський переклад» представили глядачам сцени з відомих творів бельгійського письменника Моріса Меттерлінка «Синій птах» та «Сліпі». Також викладачі і всі охочі змогли оцінити інсценізацію за «Викраденим листом» Едгара По та за «Айвенго» Вальтера Скотта студентів інших груп цього факультету.

Другий рік поспіль студенти та викладачі Економіко-правничого коледжу ЗНУ зустрічають травневі свята в Криму. Туристична група – 24 студенти коледжу – побувала в гостинній Ялті. Наші студенти мандрували мальовничими куточками Кримського півострову. Вони побували на чудовому курорті в Партеніті, розташованому в розкішному парку ім. Айвазовського; відвідали Масандрівський та Лівадійський палаці; спустилися в найбільшу в Криму Червону печеру.

Про стан охорони праці в ЗНУ

Відділ охорони праці вибудовує свою роботу зі створення безпечних умов праці у двох напрямках: навчально-виховний процес та господарська діяльність.

Ця робота проводиться за такими напрямками:

1 організаційне, методичне керівництво з питань охорони праці (проведення вступних інструктажів та навчань з питань охорони праці);

2 координація діяльності всіх структурних підрозділів зі створення безпечних і здорових умов проведення навчально-виховного процесу;

3 контроль за дотриманням виконання вимог нормативних актів та документів.

Кожен із студентів-першокурсників проходить вступний інструктаж, який проводять та документально оформлюють куратори груп. Інструктажі з БЖД проводяться згідно з визначеним МОН України планом. Під час навчання в ЗНУ студенти проходять також інструктажі в лабораторіях, кабінетах, комп'ютерних класах, при проходженні практики. Інструкції з техніки безпеки і пожежної безпеки, що вивішуються в лабораторіях, приведені відповідно до нових вимог їх оформлення, реєстрації й затвердження.

Згідно з діючим законодавством, допускати до роботи працівників усіх рангів дозволяється лише через навчання та перевірку знань з безпечного виконання своїх трудових обов'язків і вміння організувати безпечну працю підлеглих.

На виконання Наказу МОН України від 25.12.2009 року № 1193 перевірку знань із питань охорони праці в червні пройшли ректор, перший проректор, працівники

відділу охорони праці, проректор АГЧ, головний інженер. З атестованих працівників вищого керівництва, відділу охорони праці та представників Фонду соціального страхування і профспілки освіти була створена комісія, яка організувала навчання та провела перевірку знань усього керівного складу університету, інженерно-технічного персоналу. Навчання та перевірку знань у підрозділах провели їх керівники.

Особлива увага приділяється потенційно небезпечним робочим місцям. Так, уже в цьому році пройшли курс оволодіння правилами безпечної експлуатації балонного обладнання 5 осіб (по 2 з факультету фізики та біології, 1 – АГЧ).

Згідно з наказом ректора ЗНУ від 15.09.2010 р. №305 у термін з жовтня по грудень відділом охорони праці проводилася перевірка стану виконання вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності у всіх структурних підрозділах. На жаль, не всі факультети підготувалися до цього. Було багато зауважень щодо оформлення документації: ведення журналів, наявності оновлених інструкцій з охорони праці та пожежної безпеки.

На деяких кафедрах журнали не велися або взагалі були відсутні. Цю перевірку провели з метою надання практичної допомоги в організації роботи з охорони праці. Під час неї всі зауваження вносилися до акту перевірки підрозділу зі встановленим терміном виконання заходів щодо усунення недоліків. Перевірка, яка проходила у II семестрі, вже показує, що в основному керівники з розумінням підійшли до організації роботи з питань охорони праці. Але ще залишаються зауваження щодо ведення журналів, наявності журналів та інструкцій з пожежної безпеки. Перевірка ще не закінчена. Її результати проаналізують та зроблять висновки щодо усунення недоліків при організації роботи з охорони праці.

Відділ охорони праці бере участь у розробці VI розділу («Охорона праці») нового колективного договору між адміністрацією і профспілковим комітетом ЗНУ. Знаходяться під постійним контролем такі питання, як безкоштовне отримання спеціального одягу, взуття, засобів індивідуального захисту, м'яких засобів; надання доплат, додаткової відпустки, молочних продуктів тим, хто працює в шкідливих умовах. Для цього наказом ректора ЗНУ від 20.01.2011 р. №29 було поновлено список робіт та професій з підвищеною небезпечністю та шкідливими умовами праці. У 2010 році видано спецодягу на суму – 9,41 тис грн, молока – на 46 тис грн.

Під постійним контролем залишається проведення періодичних медичних оглядів працівників, робота яких пов'язана з небезпечними та шкідливими умовами праці, передбачених наказом МОЗ України від 21.05.2007 р. № 246.

Проблемним питанням залишається побутовий травматизм серед співробітників. Так, за 2009 рік травмовано в побуті – 22 особи, у 2010 році – 41 особа. Основна причина – неосторожність, в основному під час прибуття на роботу та відбуття з роботи, коли всі поспішають, не враховуючи погодні умови. Пік усіх травмувань припадає на зимовий період.

Зважаючи на всі ці моменти, у методичному кабінеті з охорони праці розмістили відеоапаратуру для проведення вступних інструктажів з використанням сучасних відеоматеріалів. Також розпочато оновлення стендів. На них розмістять сучаснішу наочну інформацію.

Начальник ВОП
І.Ю. МАКАЗАН

Викладачі і студенти біологічного факультету
Запорізького національного університету
вітають з ювілеєм

кандидата біологічних наук, старшого наукового співробітника
зі спеціальності «Генетика»

Ірину Полякову!

На рахунок Ірини Олексіївни – 50 друкованих робіт. Вона – співавтор двох сортів (Золотистий, Ківіка) льону олійного, має патент (у співавторстві) на корисну модель з електрофорезу рослин. Зараз Ірина Полякова викладає курс «Грунтознавство» та спецкурси «Агротехніка озеленення», «Лісові культури» тощо. Колеги і студенти знають ювілярку як чуйну і принципову людину, чудового викладача. Тож від усього серця бажають їй щастя, здоров'я та подальших успіхів на освітній і науковій ниві!

**Державний вищий навчальний заклад
«Запорізький національний університет»
Міністерства освіти і науки України
оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:**

- доцент, завідувач кафедри іноземної філології та соціально-гуманітарних дисциплін Нікопольського інституту ЗНУ – 1 ставка;
- старший викладач кафедри іноземної філології та соціально-гуманітарних дисциплін Нікопольського інституту ЗНУ – 1 ставка;
- старший викладач кафедри менеджменту Нікопольського інституту ЗНУ – 1 ставка;
- викладач кафедри іноземної філології та соціально-гуманітарних дисциплін Нікопольського інституту ЗНУ – 1 ставка.

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду доцента, завідувача кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу і ступінь кандидата наук або звання доцента, старшого наукового співробітника за профілем кафедри, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи.

Кандидат на посаду старшого викладача кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше п'яти років педагогічного стажу, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи (не менше 5-ти опублікованих наукових робіт, участь не менше ніж у 6-ти конференціях).

Кандидат на посаду викладача кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше трьох років педагогічного стажу, ступінь магістра за спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600 м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, І навчальний корпус, загальний відділ (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

- ☒ додаток до анкети на участь у конкурсі (каб. 48),
- ☒ завірений список наукових праць,

а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:

- ☒ особистий листок з обліку кадрів,
- ☒ автобіографія,
- ☒ документи про освіту, науковий ступінь та вчене звання.

За довідками звертатись за телефоном 764-21-59.

До уваги студентів та аспірантів, які навчаються на держзамовленні!

У зв'язку із прийняттям Податкового кодексу та на прохання бухгалтерії Запорізького національного університету наводимо інформацію щодо того, чи будуть утримувати податок на доходи фізосіб із сум:

1. Стипендій, що виплачуються з бюджету студентам та учням, аспірантам тощо; соціальних стипендій, що виплачуються окремим категоріям учнів (наприклад, студентам із числа дітей-сиріт); академічних стипендій Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, іменних стипендій;
2. Індексції стипендій;
3. Премій і матеріальної допомоги, що виплачується учням і студентам навчальним закладом зі стипендіального фонду?

Оподаткування стипендій

Щодо оподаткування стипендій

у Податковому кодексі України від 02.12.2010 р. №2755-VI (далі - ПКУ) є пряма норма.

Так, згідно з п.п. 165.1.26 ст. 165 ПКУ сума стипендії, що виплачується з бюджету учню, студенту, курсанту військових начальних закладів, ординатору, аспіранту або ад'юнкту, не включається до складу його загального місячного (річного) оподаткованого доходу в межах суми, визначеної абз. 1 п.п. 169.4.1 ст. 169 ПКУ, тобто в межах прожиткового мінімуму для працездатної особи, установленої на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 грн. У 2011 році ця сума становить 1320 грн. Сума перевищення за її наявності підлягає оподаткуванню під час її нарахування (виплати) за ставками, визначеними п. 167.1 ст. 167 ПКУ.

Інакше кажучи, у 2011 році не підлягає оподаткуванню податком на доходи сума стипендії, яка не перевищує 1320 грн. Сума перевищення оподатковується при виплаті стипендії за ставкою 15%.

Дія п.п. 165.1.26 ст. 165 ПКУ поширюється і на студентів (слухачів) магістрантів вищих навчальних закладів держаної або комунальної власності, якщо вони отримують стипендії з бюджету.

Порядок призначення та виплати стипендій, затверджений постановою КМУ від 12.07.2004 р. № 882 (далі – Порядок №882), розподіляє стипендії на академічні та соціальні.

До академічних стипендій належать:

- ординарні (звичайні) стипендії;
- стипендії Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, іменні сти-

пендії, розміри та порядок призначення яких визначається окремими нормативними актами;

■ іменні або персональні стипендії навчального закладу. Такі стипендії призначаються за особливими успіхами в навчанні, участь у громадській, спортивній та науковій діяльності.

Соціальні стипендії призначаються на підставі нормативно-правових актів на отримання державних пільг і гарантій для окремих категорій громадян.

Згідно з п.п. «б» п.п.165.1.1 ст. 165 ПКУ сума державних стипендій України, призначених законом, постановами Верховної Ради України, указами Президента України, не включається до складу загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку. Таким чином, **стипендія Президента України, Вер-**

ховної Ради України, Кабінету Міністрів України не підлягає оподаткуванню податком на доходи незалежно від суми такої стипендії.

Про оподаткування решти стипендій, усталених Порядком № 882 (ординарні (звичайні) стипендії, іменні або персональні стипендії навчального закладу, соціальні стипендії), слід керуватися п.п. 165.1.26 ст. 165 ПКУ.

Оподаткування сум індексції стипендій

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про індексцію грошових доходів населення» від 03.07.91 р. №1282-XII (далі – Закон про індексцію) індексції підлягають доходи, що не мають разового характеру, до яких у тому числі належать і стипендії.

Закінчення на 3-й стор.

Золота Зірка Героя для випускника ЗДПІ

У травні ми із вдячністю згадуємо викладачів, студентів та випускників нашого університету, що своїм щоденними подвигами під час Другої світової війни наближали перемогу нашого народу над німецько-фашистською навалою. Із приблизно 2 тисяч викладачів та студентів нашого вишу, що пішли на фронт добровольцями, додому повернулося лише половина. Їхню мужність відзначили численними державними нагородами.

На фото: святкування 50-річчя ЗДПІ (1980 р.). Ліворуч – учасник бойових дій, викладач ЗДПІ Іван Щербак, у центрі – Іван Бабак, праворуч – заступник директора вишу з 1933 по 1941 рр., учасник бойових дій Михайло Гриценко.

Серед переліку Героїв Радянського Союзу є ім'я, пов'язане із нашим ВНЗ, – це випускник природознавчого факультету 1939 року **Іван Бабак**.

Усього під час Великої Вітчизняної війни 11 635 воїнів, партизанів, підпільників відзначили званням Героя Радянського Союзу. Чотири такі відзнаки мав маршал **Костянтин Жуков**, по три – льотчики-винищувачі **Олександр Покришкін** та **Іван Кожедуб**. Лише 115 бійців Червоної армії удостоїлося цієї нагороди двічі.

До списку останніх міг приєднатися й Іван Бабак. На нагородження сміливого льотчика-винищувача другою Золотою зіркою вже оформили документи. На заваді став полон: намагаючись якнайкраще виконати важливе завдання за лінією фронту, Іван Ілліч – на той

час вже командувач полку – потрапив до полону. Від розстрілу його врятувало лише диво: своєчасна поява танків союзників СРСР. Та після цього про чергову нагороду мови вже не було.

Усього за роки війни Іван Бабак здійснив 330 бойових вильотів, брав участь у 130 повітряних боях, особисто знищив 37 ворожих літаків. А в 1949 року, подавши рапорт про демобілізацію, повернувся до мирної вчительської праці. До речі, визнанням його заслуг на освітянській ниві – значком «Відмінник освіти», він пишався не менше, ніж бойовими нагородами. І ніколи не забував про рідний виш, завжди приїздив до нього на день Перемоги та на інші свята.

За матеріалами,
наданими Музеєм ЗНУ

Закінчення.
Початок на 3-й стор.

Отже, сума стипендії має виплачуватися з урахуванням її індексації. Виплата сум індексації стипендій здійснюється за рахунок тих самих джерел, що й сама стипендія (ст. 5 Закону про індексацію).

Індексація не є стипендією, про яку йдеться в абз. 1 п.п. 169.4.1 ст. 169 ПКУ, тому її слід оподатковувати на загальних підставах.

Наприклад:

У лютому 2011 року стипендія, що виплачується студентам вищих навчальних закладів із числа дітей-сиріт, з урахуванням індексації склала 1589,10 грн. (1160,00 грн. – сума стипендії, 429, 10 грн. – сума індексації стипендії). Оскільки сума стипендії не перевищує 1320 грн., то вона не обкладається податком на доходи фізосіб. Сума індексації стипендії оподатковується на загальних підставах. Податок на доходи становитиме 64,37 грн. (429, 10 грн. x 15%).

Оподаткування премій та матеріальної допомоги

Згідно з п.7 Порядку №882 з метою підвищення життєвого рівня та заохочення за успіхи в навчанні, участь у громадській, спортивній та науковій діяльності навчальний заклад **10% коштів**, передбачених для виплати стипендій, використовує для надання учням, студентам, курсантам, клінічним ординаторам та аспірантам, які навчаються на держзамовленні, **матеріальної допомоги та заохочення**. Суми будь-яких заохочень (премій, матеріальної допомоги тощо), які виплачуються студенту (аспіранту) зі стипендіального фонду, **підлягають оподаткуванню** на загальних підставах, оскільки в ПКУ відсутні прямі норми щодо їх оподаткування.

Джерело інформації:
«Бюджетна бухгалтерія».
– 11 квітня,
2011/ №14 (206). –
С.23-24.

АМ І НАРРУ?!

Все частіше популярними темами в журналах, телевізійних шоу і тренінгах, виступають філософські категорії: добро, щастя, радість тощо. Саме тому Центр незалежних соціологічних досліджень ЗНУ вирішив присвятити чергову хвилю оп-ліне опитування серед відвідувачів офіційного сайту нашого вишу рівню задоволення життям та категорії «щастя». А також з'ясувати, на кого опитані покладають відповідальність за все, що відбувається в їхньому житті: на себе чи на зовнішні обставини?

Оскільки основну масу відвідувачів сайту ЗНУ і тих, хто зараз взяв участь в оп-ліне опитуванні, складає молодь: студенти (52%) і абітурієнти (24%) (останні напередодні вступної кампанії все частіше стають гостями сайтів вишів), то і результати необхідно розглядати, враховуючи юнацьку специфіку сприйняття дійсності. Вона ж часто виявляється у максималізмі та деякій безтурботності в поведінці й думках.

Молоді притаманний позитивний погляд на життя в цілому, однак він не обов'язково пов'язується з масштабами міста, регіону чи країни. Нерідко власне життя молоді особи сприймається як мікрокосмос, який функціонує, незважаючи на політичні, економічні й соціальні перипетії. Тож потрясіння та трансформації в зазначених сферах

прямо не відображаються на загальних оцінках свого буття конкретною особистістю.

Щастя кожен розуміє по-своєму. Однак незмінними залишаються відчуття радості та задоволення, які супроводжують подібний стан. Щасливими себе в тій чи іншій мірі вважають 72% опитаних.

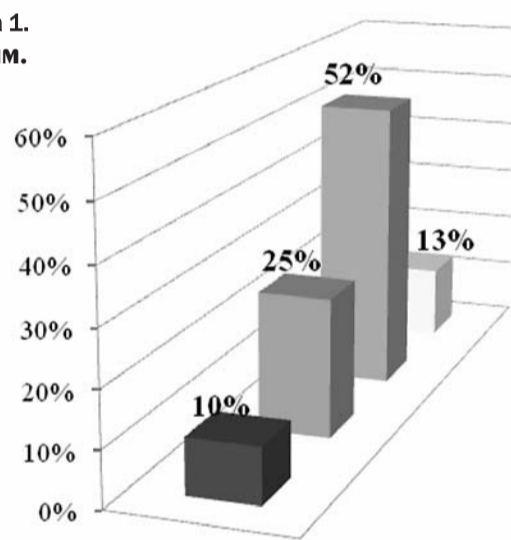
Щастя – психологічний стан, при якому людина відчуває внутрішню задоволеність умовами свого буття, повноту та осмисленість життя, втілення свого призначення. З самого визначення стає зрозумілим: якщо людина відчуває себе щасливою, то вона задоволена своїм життям (діаграма 1). Однак, як показали результати дослідження, не для всіх подібна схема працює. Є випадки, коли опитані, визначаючи себе щасливою людиною, виявлялись повністю незадоволеними власним життям і навпаки. Пояснення такої, на перший погляд нелогічної ситуації, можуть бути такі:

1) оцінка власної міри щастя є мінливою категорією, а тому, якщо зараз подібного відчуття немає, це не означає, що опитані незадоволені власним життям взагалі;

2) ті, хто відчувають себе щасливими, можуть пов'язувати подібне почуття з окремою сферою свого життя. Наприклад, щасливі в родині, коханні чи інше.

Діаграма 1.
Рівень задоволеності власним життям.
(N = 359, у % до відповідей)

- Повністю незадоволені
- Скоріше незадоволені
- Скоріше задоволені
- Повністю задоволені

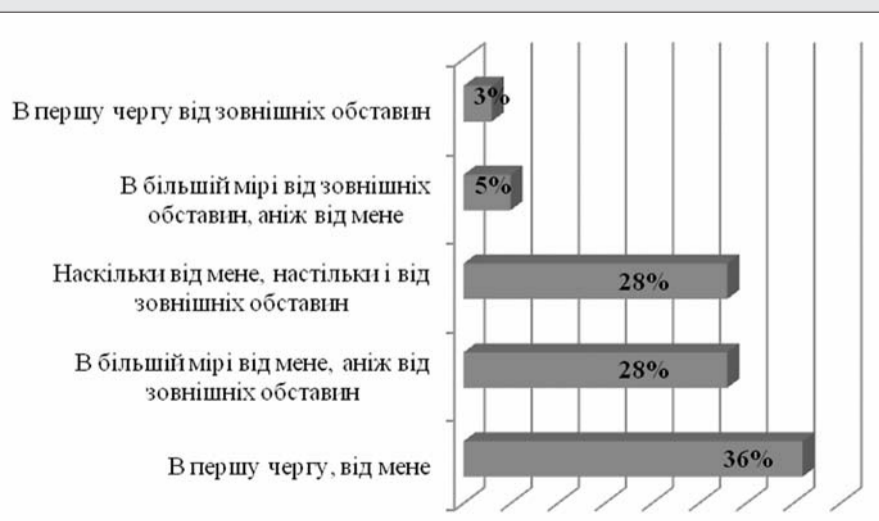

64% опитаних вважають себе «господарями власного життя» (діаграма 2), тобто впевненими, що від них залежить те, як воно складається. Рівень суб'єктивного контролю визначає особливості поведінки і проявляється у відчутті відповідальності, рівні активності і мірі впливу на життєві обставини. Інтернальний та екстернальний типи локалізації визначають характер цих дій.

Зазначимо, що в разі екстернальної направленості людина впевнена, що її успіхи і невдачі визначаються, у першу чергу, дією зовнішніх обставин, везінням, випадковістю, діями інших людей, тоді як інтернальний локус контролю виражається в орієнтації особи на власні сили.

Яскрава інтернальна направленість притаманна категорії опитаних, що називають себе щасливими людьми. Вони пов'язують хід подій у своєму житті з власною компетентністю, цілеспрямованістю, здібностями тощо.

Категорія «не дуже щасливі» в більшості розділяє відповідальність між зовнішніми обставинами і власним впливом. Тоді, як опитані, що визначили себе, як «абсолютно нещасливі» виявилися розділеними на дві рівноцінні групи: тих, хто вважає першочерговим вплив зовнішніх обставин і тих, хто провідну роль відводить собі. Представники цієї категорії мають інтернально-екстернальну направленість локус-контролю.

Діаграма 2.

Локус – контролю.

(N = 367,
у % до
відповідей)

Провідний спеціаліст
Центру незалежних соціологічних досліджень
Ольга Рубан

Найкращі 90-ті «Студентської весни»

Нарешті підбито підсумки і визначено переможців конкурсу-фестивалю студентської творчості «Студентська весна – 2011»! Перше місце, а також безліч подарунків, здобули студенти факультету соціології та управління. Друге розділили представники факультету іноземної філології та фізичного виховання. А третю сходинку «почесного п'єдесталу» посіли журналісти та Економіко-правничий коледж. Урочисте нагородження традиційно відбулося на гала-концерті, де представили найкращі номери всього фестивалю і нагородили переможців у різних номінаціях.

Відкривав цей святковий вечір в.о. ректора ЗНУ **Олександр Бондар**, який висловив сподівання, що роки навчання в ЗНУ стануть найяскравішим періодом у житті його студентів.

Розпочали свято студентських талантів танком у стилі 90-х від хореографічної студії «D.A.L.S.» під керівництвом **Ірини Ушакової**. Свою точку зору на дискотеку 90-х презентували такі виконавці: **Іван Красніков** (факультет фізичного виховання) із композицією

«Девчонка-девчоночка» із репертуару Жени Белоусова; **Юлія Данилюк** (філологічний факультет) із композицією гурту «No Doubt» - «Don't Speak», пісню «Я - река» із репертуару Євгенії Власової виконала **Юлія Федоренко** (факультет журналістики). Усі вони були нагороджені дипломами переможців, які вручала їм керівник вокальної студії «Кантілена» **Наталія Пиріг**.

Естафету таланту перехопили хлопці з гурту імені студента факультету соціології та управління **Ігоря Пилипенка**, котрі причарували глядачів своєю піснею. Як завжди тепло сприймала публіка студента філологічного факультету **Миколу Білика** із піснею «Гуцулка Ксеня». Також припав до душі аудиторії театральний номер у виконанні студентів факультету соціальної педагогіки та психології «Старі друзі». **Вікторія Назарова** (факультет

Ось вони - переможці «Студентської весни-2011»

журналістики) подарувала присутнім композицію з репертуару Володимира Преснякова «Стюардесса». Усі переможці були нагороджені дипломами.

Загалом, цьогорічна «Студвесна» здивувала передусім великою кількістю яскравих танців: хіп-хопи, ретро, контемпі і багато інших запальних виступів. Найбільше аудиторію підкорило те, що тепер у ЗНУ почали танцювати навіть хлопці. Наприклад, у по-

становці Економіко-правничого коледжу під композицію Чичеріної «Жара». Також порадували глядачів хіп-хоп від **Ольги Шаламової** (факультет соціології та управління); контемп від **Дмитра Демчика** (фізичний факультет) та **Анастасії Романенко** (факультет фізичного виховання). Приємною несподіванкою для усіх, хто завітав на гала-концерт, став танок від хореографічного колективу ЗНУ, у якому взяли участь представники всіх факультетів.

Гурт «Раздвоение личности» з факультету іноземної філології знову повеселив та розважив піснею «Барбі», а **Ольга Сикорська** (факультет соціології та управління) піснею з кінофільму «Маска». Усі виступи учасників супроводжувалися відеорядами, присвяченими 90-м рокам, які презентували майже усі факультети.

У цілому, «Студентська весна-2011» вдалася на славу, як завжди, подарувала багато позитивних емоцій та естетичного задоволення. Тому щиро подякуємо організаторам: Центру культурно-масової роботи ЗНУ та його керівнику **Юлії Лотоцькій**.

Марія СОБОЛЕВСЬКА

Фінал КВК: нагороди для найвеселіших і найкмітливіших

28 квітня у ЗНУ відбувся фінал КВК, у якому команди боролись за відкритий Кубок ректора. До фіналу «дійшли» такі команди: «Збірна Пруссії» (випускники ЗНУ), «Три мушкетери» (ЗНТУ), «Second Hand» (ЗІЕП), «Шоколад» (ЗНТУ), «Уп'яточки» (збірна філологів та журналістів ЗНУ). Підтримати улюблені команди завітали студенти із різних вишів.

До складу суддівської колегії увійшли: **Михайло Шамрін** (дворазовий чемпіон Кубка ректора ЗНУ сезонів 2002-2003, 2003-2004, автор «Збірної ЗНУ», шоумен і телеведучий), **Дмитро Андрійчук** (збірна ЗНУ, лауреат фестивалів STEM), **Ольга Землянська** («Золотий голос міста Запоріжжя», учасниця Прем'єр-ліги КВН, місто Москва), **Егор Колейников** (фіналіст Центральної слобожанської ліги КВК, резидент «COMEDY CLUB» міста Запоріжжя), **Антон Никоненко** (фіналіст Центральної Слобожанської ліги, чемпіон Кубка мера), **Дмитро Сергієнко** (учасник Вищої української ліги, чемпіон Дніпровської ліги).

Незмінним ведучим у нашому виші став керівник студії КВК Центру виховної та культурно-масової роботи **Олексій Савицький**.

Після першого конкурсу під назвою «Привітання» команда «Сборная Пруссии», яка грає у КВК уже 5 років, повідомила, що трішки втомилася і в цьому році завершує свою гру та переходить до складу журі. Також несподіванкою став можливий вихід із КВК ведучого **Олексія Савицького**.

Усі гравці були добре підготовлені і намагалися розвеселити публіку та довести членам журі, що саме їх команда є найкращою.

Найбільшою несподіванкою для гравців став новий конкурс, який члени журі вигадали майже за день до фіналу. У ньому кожна команда повинна була привітати іншу з

Команда «Уп'яточки» розбирає бронзові медалі

Вимогливе журі задоволене виступами учасників

Днем народження та вирішити, що б вони хотіли подарувати іменинникам. У гравців майже не було часу як слід підготуватися до виконання цього завдання, але всі вони впоралися із привітаннями, довівши, що гідні участі у фіналі.

Під час усієї гри трималася інтрига, хто ж саме стане переможцем. За результатами фіналу в цьому році перше місце і Кубок дісталися команді ЗНТУ «Три мушкетери», друге - команді «Шоколад», третє, другий рік поспіль, виграла команда «Уп'яточки» та останнє, четверте місце, посіла команда ЗІЕП «Second Hand».

Окрім цього, ще один Кубок за креативність дістався команді «Шоколад», кращим актором став **Сергій Детьков**, гравець цієї команди. Бажаємо успіху командам у наступному році!

Юлія МИХАЙЛИК

Інвестори зацікавлені у співробітництві із ЗНУ

21 квітня на біологічному факультеті відбулося засідання «круглого столу» з питань інвестицій у науково-дослідні роботи за напрямками «Біотехнологія» та «Екологічне землеробство».

Метою зустрічі стала організація комунікації між потенційними інвесторами і керівниками науково-дослідних робіт біологічного факультету ЗНУ; пошук цікавих для обох сторін наукових тематик та налагодження подальшого співробітництва для створення виробництва, переробки екологічно чистих продуктів та системи утилізації відходів.

Ініціаторами зустрічі виступили член правління Агентства регіонального розвитку «ПРІОРИТЕТ», керівник Центру природного землеробства в Запорізькій області **Наталія Пічкур**; голова правління Міської організації «Днепропетровский общинный фонд» **Ігор Шпирка**; голова правління культурно-просвітницького фонду «Александровский» **Світлана Самарська**; засновник фермерського господарства «Токмацьке-2010» **Сергій Ольшанський**, голова інвестиційної компанії «Пілот-Капітал» **Олександр Мураховський**.

Серед представників біологічного факультету були присутні: декан біологічного факультету, професор **Людмила Омелянчик**, доцент кафедри загальної та прикладної екології і зоології, завідувач лабораторії біоіндикації і біоекології РННВЦ «Екологія» **Галина Дударєва**, науковий співробітник навчально-науково-дослідної лабораторії клітинної та організмової біотехнології, доцент кафедри імунології і біохімії **Євген Федотов**, доцент кафедри садово-паркового господарства та генетики рослин **Олена Дубова**, заступник декана наукової роботи, доцент кафедри імунології та біохімії **Віра Копійка**, заступник голови НТСА біологічного факультету **Катерина Мідько**.

Інвестори запропонували програму

Під час обговорення майбутніх напрямів співпраці з нашим університетом

співробітництва з біологічним факультетом задля створення та впровадження у Запорізькій області інноваційної системи виробництва, переробки та реалізації екологічно чистих продуктів харчування. Вони виявили зацікавленість у студентській науковій діяльності та висловили готовність залучити науковий потенціал молодого покоління до розробки цікавих проектів, надавши матеріальну і технічну підтримку.

Науковці біологічного факультету запропонували для обговорення та подальшого впровадження в життя такі напрями дослідження: захист агрокультури зернових, у тому числі - у співробітництві з іншими ВНЗ Запорізької області; оцінка якості води та ґрунтів; розробка ЕМ-технологій; визначення якості продуктів харчування; впровадження гірудотерапії; використання червоного каліфорнійського хробака при виробництві біогумусу; ландшафтний дизайн екопоселень; оцінка паразитарного ураження риби, у тому числі при їх штучному розведенні; упорядкування мисливських господарств.

У результаті засідання його учасники дійшли висновку про взаємну зацікавленість у подальшому співробітництві. Інвестори відзначили, що вчені і студенти ЗНУ мають великий науковий потенціал.

Біологічний факультет ЗНУ